

Brüssel, 30. aprill 2026
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0348(CNS)

8538/1/26
REV 1

FISC 147
ECOFIN 523
EPPO 19

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Nõukogu

Teema: Ettepanek: nõukogu määrus, millega muudetakse määrust
(EL) nr 904/2010 seoses Euroopa Prokuratuuri ja Euroopa Pettustevastase
Ameti (OLAF) juurdepääsuga käibemaksuteabele liidu tasandil
– Üldine lähenemisviis

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon edastas 14. novembril 2025 nõukogule järgmise ettepaneku: nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 seoses Euroopa Prokuratuuri ja Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdepääsuga käibemaksuteabele liidu tasandil¹.
2. Ettepanekus soovitatakse muuta määrust 904/2010², millega reguleeritakse liikmesriikidevahelist halduskoostööd käibemaksu valdkonnas, et tugevdada koostööd Euroopa Prokuratuuri (EPPO), Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) ja liikmesriikide vahel. See annaks õigusliku aluse teabevahetuseks ja juurdepääsuks ELi tasandil kogutud käibemaksuandmetele, suurendades seeläbi ELi suutlikkust võidelda pettuste vastu.

¹ Dok 15453/25.

² Nõukogu 7. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ning maksupettuste vastase võitluse kohta käibemaksu valdkonnas (uuesti sõnastatud), ELT L 268, 12.10.2010, lk 1.

3. Ettepaneku osas konsulteeriti Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Parlamendiga. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse vastu 18. veebruaril 2026³. Euroopa Parlament ei ole veel oma arvamust esitanud.

II. TÖÖ HETKESEIS NÕUKOGUS

4. Ettepanekut tutvustati maksuküsimuste töörühmas (kaudne maksustamine – käibemaks) 16. jaanuaril 2026, millele järgnes arutelu artiklite kaupa. Põhjalikult arutati Euroopa Andmekaitseinspektori arvamust ettepaneku ja selle mõju kohta Eurofiscile. Lisaks kutsuti EPPO ja OLAF mitme liikmesriigi taotlusel maksuküsimuste töörühma 4. märtsi 2026. aasta koosolekule, et nad tutvustaksid oma tööd ja annaksid parema ülevaate kehtiva õigusraamistiku muutmist käsitleva komisjoni ettepaneku konteksti kohta.
5. Samal ajal esitas eesistujariik töörühmale mitu kompromissteksti, peamiselt selleks, et pakkuda täiendavad kaitsemeetmed andmetele juurdepääsuks vastavalt Euroopa Andmekaitseinspektori soovitudele⁴. Lisaks selgitati seda, kuidas kohaldatakse kavandatavat määrust EPPOs mitteosalevate liikmesriikide puhul ning Eurofisci, Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi kohustusi andmetele juurdepääsu alases seires, täpsustati seda, millisel eesmärgil OLAF saab seda juurdepääsu kasutada, ning esitati standardvormid konkreetsete Eurofisci analüüsiaruannete edastamiseks.

³ Dok 6831/26.

⁴ Dok 5541/26.

6. Delegatsioonid pidasid üldiselt eesistujariigi poolt tekstidega tehtud tööd tervitatavaks. Maksuküsimuste töörühma 31. märtsi 2026. aasta koosolekul toetas valdav enamik delegatsioone kompromissteksti, kuid mõned delegatsioonid soovisid siiski teha väiksemaid muudatusi. Maksuküsimuste töörühma (kõrgetasemeline koosseis) 24. aprilli 2026. aasta koosolekul toetasid peaaegu kõik delegatsioonid seda veidi muudetud eesistujariigi kompromissteksti, ehkki esitati mitu analüüsi reservatsiooni.
7. Komisjon tegi 29. aprillil 2026 määruse mitme aspekti kohta kaks avaldust, mis kantakse COREPERi koosoleku ja nõukogu istungi protokollis (vt käesoleva märkuse *addendum*). Samal päeval toimunud COREPERi koosolekul võtsid kõik delegatsioonid peale ühe oma reservatsiooni tagasi.

III. KOKKUVÕTE

8. Kuigi eesistujariik usub, et dokumendile 8538/26 lisatud tekst kujutas endast hoolikalt koostatud kompromissi, on ta otsustanud, et teksti suhtes ühehäälele kokkuleppele jõudmiseks on vaja teha täiendavaid muudatusi. Seda arvesse võttes palub eesistujariik nõukogul (majandus- ja sotsiaalküsimused) leppida oma 5. mai 2026. aasta istungil käesoleva märkuse lisas esitatud teksti alusel kokku üldises lähenemisviisis.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 seoses Euroopa Prokuratuuri ja Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdepääsuga käibemaksuteabele liidu tasandil

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust⁵,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁶,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

⁵ ELT C , , lk .

⁶ ELT C , , lk .

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määruses (EL) nr 904/2010⁷ on sätestatud õigusnormid sellise teabe elektroonilise säilitamise ja vahetamise kohta käibemaksu valdkonnas, mis võib aidata käibemaksu õigesti arvutada, jälgida käibemaksu nõuetekohast kohaldamist, eelkõige ühendusesiseste tehingute puhul, ja võidelda käibemaksupettuste vastu. Selles ei ole aga kehtestatud õigusnorme reguleerimaks Euroopa Prokuratuuri juurdepääsu sellele teabele oma ülesannete täitmiseks vastavalt nõukogu määruse (EL) 2017/1939 artiklile 4⁸ ega Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdepääsu sellele teabele oma ülesannete täitmiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013⁹ artiklile 1.

⁷ Nõukogu 7. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ning maksupettuste vastase võitluse kohta käibemaksu valdkonnas (ELT L 268, 12.10.2010, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/904/oj>).

⁸ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

- (2) Määruse (EL) 2017/1939 artikli 24 lõike 1 kohaselt peavad liidu institutsioonid, organid ja asutused ning kohaldatava riigisisese õiguse kohaselt pädevad liikmesriikide ametiasutused teavitama Euroopa Prokuratuuri põhjendamatu viivitusega mis tahes kuritegelikust käitumisest, sealhulgas piiriülesest käibemaksupettusest, mille puhul võib ta teostada oma pädevust kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 22 ning artikli 25 lõigetega 2 ja 3. Piiriülesest käibemaksupettusest hõlmavad oma olemuselt mitut liikmesriiki ning teabe liikumine eri liikmesriikidest Euroopa Prokuratuuri ei pruugi teatavatel juhtudel olla piisav, et tagada õigeaegne ja terviklik ülevaade piiriülestest käibemaksupettustest liidu tasandil. Seega, selleks et Euroopa Prokuratuur viidaks kiiremini kurssi käibemaksupettuse riskidega liidu tasandil ja et ta saaks teostada oma pädevust kooskõlas määrusega (EL) 2017/1939, tuleb üksikasjalikumalt sätestada kord, mille alusel peaksid liikmesriigid määruse (EL) nr 904/2010 artiklis 33 osutatud Eurofisci võrgustiku raames edastama Euroopa Prokuratuurile Eurofisci analüüsiaruannetena Eurofisci ühise töötlemise ja analüüsi tulemused võimalike piiriüleste petuskeemide kohta.
- (2a) Analüüsiaruannete koostamisel peaks Eurofisc neisse lisama üksnes teavet, mis on rangelt vajalik selleks, et Euroopa Prokuratuur saaks hinnata, kas tal tuleb oma pädevust teostada. Komisjonile tuleks anda rakendamise volitused, et määrata kindlaks Eurofisci analüüsiaruannete koostamise kriteeriumid ja aruannetesse lisatav teave, ning kehtestada standardvorm nende aruannete edastamiseks. Nende volituste kasutamisel tuleks järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 182/2011. Rakendusakti eelnõu ettevalmistamisel peaks komisjon konsulteerima Eurofisciga.
- (2b) Lisaks võib Euroopa Prokuratuur määruse (EL) 2017/1939 artikli 24 lõike 9 kohaselt erijuhtudel taotleda liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele ning liikmesriikide asutustele kättesaadavat täiendavat asjakohast teavet. Seepärast on asjakohane kehtestada kord, mille kohaselt peaks Eurofisc edastama Euroopa Prokuratuurile tema taotluse korral teavet piiriüleste käibemaksupettuste kohta.

- (3) Määruse (EL) 2017/1939 artikli 43 lõike 1 kohaselt peab Euroopa delegaatprokuröridel olema võimalik hankida riiklikes kriminaaluurimise ja õiguskaitseasutuste andmebaasides ja muudes asjakohastes avaliku sektori asutuste registrites säilitatavat mis tahes asjakohast teavet samadel tingimustel, mida kohaldatakse sarnastel juhtudel riigisisese õiguse kohaselt.
- Kõnealuse määruse artikli 43 lõike 2 kohaselt peab Euroopa Prokuratuuril olema võimalik hankida ka tema pädevusse kuuluvat mis tahes asjakohast teavet, mida säilitatakse liidu institutsioonide, organite ja asutuste andmebaasides ja registrites. Piiriüleised käibemaksupettused hõlmavad oma olemuselt mitut liikmesriiki ja juurdepääs riiklikes andmebaasides säilitatavale asjakohasele teabele ei pruugi teatavatel juhtudel olla piisav, et Euroopa Prokuratuur saaks võidelda käibemaksupettuste vastu liidu tasandil. Seega, ilma et see piiraks määruse (EL) 2017/1939 artikli 43 kohaldamist, on selleks, et Euroopa Prokuratuuril oleks kiirem juurdepääs asjakohasele teabele liidu tasandil ning et ta saaks täita oma regulatiivseid volitusi ja võidelda pettuste vastu liidu tasandil, oluline määratleda õigusnormid, mille alusel Euroopa Prokuratuuril peaks olema liidu tasandil juurdepääs nõukogu määruse (EL) nr 904/2010 artikli 1 lõikes 1 osutatud pädevate asutuste asjakohastes andmebaasides ja registrites sisalduvale asjakohasele käibemaksuteabele.
- (3a) Samal põhjusel on oluline anda Euroopa Prokuratuurile – iga üksikjuhtumi puhul eraldi sihtotsingute tegemiseks – tsentraliseeritud juurdepääs uurimisega seotud asjakohasele teabele ühtse kontaktpunkti kaudu, isegi kui see teave puudutab mitut liikmesriiki. Selline tsentraliseeritud juurdepääs peaks rangelt piirduma konkreetsete juhtumitega seotud sihtotsingutega ega tohiks hõlmata uudishimupäringuid ega käibemaksuteabe juhuslikku või üldist jälgimist. See tsentraliseeritud juurdepääs haldusandmebaasidele kohtulikul ja õiguskaitse eesmärgil on erandlik ja põhjendatud piiriüleste käibemaksupettuste vastase võitlusega ning seda ei tohiks ekslikult tõlgendada üldisema kohaldamise pretsedendina.

- (3b) Oma ülesannete täitmiseks teeb Euroopa Prokuratuur tihedat koostööd asjaomaste riiklike asutustega, kes abistavad ja toetavad aktiivselt Euroopa Prokuratuuri uurimiste läbiviimisel ja süüdistuste esitamisel kooskõlas määruse (EL) 2017/1939 artikli 5 lõikega 6. Euroopa Prokuratuur annab ka tagasisidet ja konsulteerib asjakohasel juhul riiklike pädevate asutustega kooskõlas kõnealuse määruse kohaldatavate sätetega, sealhulgas artikli 5 lõike 6, artikli 25 lõigete 1–3, artikli 27 lõike 7 ja artikli 34 lõigete 1–4 alusel.
- (4) Liikmesriigid, kes Euroopa Prokuratuuris ei osale, on Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõtte kohaselt kohustatud toetama Euroopa Prokuratuuri tegevust ja hoiduma tegevusest, mis võiks ohustada Euroopa Prokuratuuri eesmärkide saavutamist. Eurofisci kuuluvad nii Euroopa Prokuratuuris osalevad kui ka mitteosalevad liikmesriigid. Piiriülene käibemaksupettus võib ulatuda kõigisse liikmesriikidesse ja Euroopa Prokuratuuril peab olema petuvõrgustikest täielik ülevaade. Seepärast on oluline, et Euroopa Prokuratuur saaks asjakohast käibemaksuteavet, mida liikmesriigid vahetavad Eurofisci raames ning mis on nõukogu määruse (EL) nr 904/2010 artikli 1 lõikes 1 osutatud pädevate asutuste andmebaasides ja registrites, ilma et see piiraks Euroopa Prokuratuuri pädevust määruse (EL) 2017/1939 alusel. Käesolev määrus ei mõjuta määruses (EL) 2017/1939 määratletud Euroopa Prokuratuuri pädevuse ulatust.
- (5) Euroopa Kontrollikoda on soovitanud komisjonil ja liikmesriikidel kõrvaldada õiguslikud tõkked, mis takistavad haldus-, kohtu- ja õiguskaitseasutuste vahelist teabevahetust liikmesriikide ja liidu tasandil, ning eelkõige anda OLAFile juurdepääs käibemaksuteabe vahetamise süsteemi (VIES) ja Eurofisci andmetele¹⁰. Sellega seoses on oluline, et kesksel juurdepääsul nõukogu määruses (EL) nr 904/2010 osutatud pädevate asutuste asjakohastele andmebaasidele ja registritele oleks selge õiguslik alus.

¹⁰ Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 24/2015 „Võitlus ühendusesisese käibemaksupettusega: vajatakse täiendavaid jõupingutusi“ (https://www.eca.europa.eu/et/publications/SR15_24).

- (6) Selleks et OLAF viidaks kurssi liidu finantshuve kahjustavate tollialaste käibemaksupettuste kahtlustega ja et ta saaks teostada oma regulatiivseid volitusi, tuleb sätestada üksikasjalikud õigusnormid, mille alusel peaksid liikmesriigid määruse (EL) nr 904/2010 artiklis 33 osutatud Eurofisci võrgustiku raames esitama OLAFi Eurofisci analüüsiaruannetena Eurofisci ühise töötlemise ja analüüsi tulemused piiriüleste petuskeemide kahtluste kohta. Peale selle peaks Eurofisc OLAFi taotlusel edastama OLAFi teavet liidu finantshuve kahjustada võivate piiriüleste tollialaste käibemaksupettuste kohta.
- (6a) Analüüsiaruannete koostamisel peaks Eurofisc neisse lisama üksnes teavet, mis on rangelt vajalik selleks, et Euroopa Prokuratuur saaks hinnata, kas tal tuleb oma pädevust teostada. Komisjonile tuleks anda rakendamisvolitused selleks, et määrata kindlaks Eurofisci analüüsiaruannete koostamise kriteeriumid ja aruannetesse lisatav teave, samuti kehtestada standardvorm nende aruannete edastamiseks. Nende volituste kasutamisel tuleks järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 182/2011. Rakendusakti eelnõu ettevalmistamisel peaks komisjon konsulteerima Eurofisciga.

- (7) Kui on piisav kahtlus, et tegemist on pettusega vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artiklile 5, on OLAFil õigus pääseda juurde institutsioonide, organite, ametite või asutuste andmebaasides sisalduvale asjakohasele teabele, järgides samal ajal vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid. Seda juurdepääsuõigust tuleb kasutada määruses (EL, Euratom) nr 883/2013 sätestatud tingimuste kohaselt. Niisiis on selleks, et OLAFil oleks oma pädevuse teostamiseks liidu tasandil juurdepääs asjakohasele käibemaksuteabele, mis võib olla oluline tolliga seotud haldusuurimiste läbiviimisel, on oluline määrata kindlaks kord, mille alusel OLAF peaks saama juurdepääsu nõukogu määruse (EL) nr 904/2010 artikli 1 lõikes 1 osutatud pädevate asutuste asjakohastes andmebaasides ja registrites sisalduvale asjakohasele käibemaksuteabele liidu tasandil.

- (7a) Samal põhjusel on oluline anda OLAFile – iga üksikjuhtumi puhul eraldi sihtotsingute tegemiseks – tsentraliseeritud juurdepääs uurimisega seotud asjakohasele teabele ühtse kontaktpunkti kaudu, isegi kui see teave puudutab mitut liikmesriiki. Selline tsentraliseeritud juurdepääs peaks rangelt piirduma konkreetsete juhtumitega seotud sihtotsingutega ega tohiks hõlmata uudishimupäringuid ega käibemaksuteabe juhuslikku või üldist jälgimist. See tsentraliseeritud juurdepääs haldusandmebaasidele tollialaste haldusuurimiste läbiviimiseks on erandlik ja põhjendatud selle volituste teostamiseks ning seda ei tohiks ekslikult tõlgendada üldisema kohaldamise pretsedendina.
- (7b) Oma ülesannete täitmiseks teeb OLAF tihedat koostööd asjaomaste riiklike asutustega kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 1 lõikega 2. OLAF annab ka tagasisidet ja konsulteerib asjakohasel juhul riiklike pädevate asutustega kooskõlas kõnealuse määruse kohaldatavate sätetega, sealhulgas artikli 12 lõike 1 ja artikli 12 lõike 5 alusel.

- (8) Teave ühendusesiseste tehingute, piiriüleste maksete ja käibemaksuvaba impordi kohta on pettustevastases võitluses oluline. Seda teavet koguvad liikmesriikide pädevad asutused. Seoses isikuandmete kaitsega võimaldab komisjon kui volitatud töötleja selle teabe vahetamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725¹¹ alusel ning liikmesriikide pädevad asutused tegutsevad vastutavate töötlejatena Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679¹² alusel. Euroopa Prokuratuurile ja OLAFile tsentraliseeritud juurdepääsu andmine käibemaksuteabele liidu tasandil ei tohiks piirata liikmesriikide pädevate asutuste ülesandeid ja kohustusi, millele on osutatud määruse (EL) nr 904/2010 artikli 1 lõikes 1 ja mis on seotud isikuandmete kaitsega määruse (EL) 2016/679 alusel. Euroopa Prokuratuur ja OLAF peavad järgima määruse (EL) 2018/1725 kohaseid isikuandmete kaitse norme, sealhulgas proportsionaalsuse, vastutuse, asjakohaste tehniliste ja korralduslike meetmete rakendamise ning Euroopa Andmekaitseinspektori järelevalve põhimõtteid. Euroopa Prokuratuur ja OLAF saavad tsentraliseeritud juurdepääsu kaudu teha sihtotsinguid järgmise teabe kohta: teave käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrite, ühendusesiseste tehingute, impordi ühe akna süsteemiga (IOSS) seotud käibemaksuvaba impordi ja tolliprotseduuriga 42/63 seotud impordi kohta ning CESOP-süsteemis säilitatav makseteave. Euroopa Prokuratuur ja OLAF ei saa teha sihtotsinguid Eurofisci tehingute võrgu analüüsi (TNA) süsteemis säilitatava teabe kohta.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (9) Selleks et kaitsta juurdepääsu isikuandmetele, peaksid oma ülesannete täitmiseks käibemaksuteabele juurdepääsu saama üksnes Euroopa prokurörid, Euroopa delegaatprokurörid ning Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi valitud töötajad, keda on varem volitanud vastavalt Euroopa Prokuratuur ja OLAF. Liikmesriikide pädevatel asutustel peaks olema juurdepääs Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi juurdepääsu auditilogidele teabe saamiseks, sealhulgas selleks, et seostada iga juurdepääs konkreetsete uurimistoimikute ja kasutajatega. Auditilogi asjakohased osad tehakse kättesaadavaks ka Euroopa Prokuratuurile ja OLAFi sisekontrollimehhanismide rakendamiseks, et tagada andmetele juurdepääsu ja andmete kasutamise vastavus kohaldatavatele andmekaitsealastele õigusaktidele, mille järgimist jälgivad Euroopa Prokuratuuri määruse artikli 77 lõikes 1 ja OLAFi määruse artikli 10 lõikes 4 osutatud määratud andmekaitseametnikud. Et tagada juurdepääsu ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolitused seoses tsentraliseeritud juurdepääsu tehniliste üksikasjade, tehniliste andmekaitsemeetmete, auditilogi nõuete ja sellele juurdepääsu praktilise korraga. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹³.
- (10) Käesolevas määruses austatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõigusi ja järgitakse hartas sätestatud põhimõtteid, eriti õigust isikuandmete kaitsele.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (11) Kuna süsteeme, taristut ja tehnilisi vahendeid, mis võimaldavad käibemaksuteabe vahetamist liidu tasandil, tuleb kohandada, et anda Euroopa Prokuratuurile ja OLAFile turvaline juurdepääs, on vaja asjaomaste sätete kohaldamine edasi lükata, et komisjon, Euroopa Prokuratuur ja OLAF saaksid teha vajalikke kohandusi. Seejuures tuleks arvesse võtta keskse VIESi toimima hakkamise ja varasema VIESi järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise kuupäeva. Euroopa Prokuratuur ja OLAF peaksid vastutama käibemaksuteabele turvalise juurdepääsu saamiseks vajaliku taristu ja tehniliste vahendite väljatöötamise ja hooldamise kulude eest. Määruses (EL) nr 904/2010 sätestatud halduskoostöökorra toimimise uurimisel ja hindamisel peaksid liikmesriigid ja komisjon pöörama erilist tähelepanu sellele, kuidas Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi tsentraliseeritud juurdepääsu käibemaksuteabele praktikas kohaldatakse ja milline on selle mõju, sealhulgas sellele, kui tõhusad on asjaomased süsteemid, taristu ja tehnilised vahendid.
- (12) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse 7. jaanuaril 2026.
- (13) Määrust (EL) nr 904/2010 tuleks seega vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 904/2010 muutmine

Määrust (EL) nr 904/2010 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 21 lisatakse järgmine lõige 2c:

„2c. Iga liikmesriik annab Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) juurdepääsu osutatud teabele, järgides artiklites 49a ja 49b sätestatud piiranguid ja reegleid.“

2) Artikkel 24d asendatakse järgmisega:

„Artikkel 24d

1. Teabesüsteemile saavad juurdepääsu üksnes artikli 36 lõikes 1 osutatud Eurofisci kontaktametnikud, kellel on isiklik teabesüsteemi kasutajatunnus ning kui juurdepääs on seotud võimaliku käibemaksupettuse uurimise või käibemaksupettuse tuvastamisega.
2. Erandina lõikest 1 on Euroopa Prokuratuuril ja OLAFil juurdepääs teabesüsteemis olevale teabele kooskõlas artiklites 49a ja 49b sätestatud piirangute ja reeglitega.“

3) Artiklisse 24k lisatakse järgmine lõige 1a:

„1a. Euroopa Prokuratuuril ja OLAFil on juurdepääs keskse VIESi teabele kooskõlas artiklites 49a ja 49b sätestatud piirangute ja reeglitega.“

4) Artiklisse 36 lisatakse järgmised lõiked:

„2a. Eurofisc edastab Euroopa Prokuratuurile Euroopa Prokuratuuris osalevate liikmesriikide puhul kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939* artikli 24 lõikega 1 ja teiste liikmesriikide puhul kooskõlas käesoleva artikliga konkreetsed Eurofisci analüüsiaruanded, milles tehakse liikmesriikidelt saadud ja käesoleva määruse kohaselt vahetatud teabele tuginedes ja selle artiklis 33 osutatud analüüsimise tulemusel kindlaks direktiivi (EL) 2017/1371 artikli 3 lõike 2 punktis d määratletud võimalikud piiriülesed petuskeemid, mille suhtes Euroopa Prokuratuur võib teostada oma pädevust. Konkreetsed Eurofisci analüüsiaruanded koostatakse käesoleva artikli lõikes 2e osutatud kriteeriumide alusel ja standardvormi kasutades. Need edastatakse Euroopa Prokuratuurile põhjendamatu viivitusega pärast nende koostamist.

- 2b. Euroopa Prokuratuuri poolse uurimise või süüdistuse esitamise käigus ja Euroopa Prokuratuuri taotlusel edastab Eurofisc Euroopa Prokuratuuris osalevate liikmesriikide puhul kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 artikli 24 lõikega 9 ja teiste liikmesriikide puhul kooskõlas käesoleva artikliga Euroopa Prokuratuurile liikmesriikidelt saadud kogu käesoleva määruse kohaselt vahetatud asjakohase teabe piiriüleste käibemaksupettuste kohta.
- 2c. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013** artikli 8 lõigetega 2 ja 3 edastab Eurofisc OLAFi konkreetsed analüüsiaruanded, milles tehakse liikmesriikidelt saadud ja käesoleva määruse kohaselt vahetatud teabele tuginedes ja selle artiklis 33 osutatud analüüsimise tulemusel kindlaks võimalike liidu finantshuve kahjustavate tollialaste käibemaksupettuste juhtumid, et OLAF saaks kaaluda asjakohaste meetmete võtmist talle antud volituste raames. Konkreetsed Eurofisci analüüsiaruanded koostatakse käesoleva artikli lõikes 2e osutatud kriteeriumide alusel ja standardvormi kasutades. Need edastatakse OLAFi põhjendamatu viivitusega pärast nende koostamist.
- 2d. Kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 8 lõigetega 2 ja 3 ning OLAFi taotlusel edastab Eurofisc OLAFi liikmesriikidelt saadud ja käesoleva määruse kohaselt vahetatud teabe võimalike liidu finantshuve kahjustavate tollialaste käibemaksupettuste kohta, et OLAF saaks kaaluda asjakohaste meetmete võtmist talle antud volituste raames.

- 2e. Et Euroopa Prokuratuur või OLAF saaks hinnata oma pädevust, määrab komisjon rakendusaktiga kindlaks Eurofisci analüüsiaruannete koostamise kriteeriumid ning aruannetesse lisatava teabe ning kehtestab lõikes 2a osutatud standardvormi ja lõikes 2c osutatud standardvormi. See rakendusakt võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 58 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Rakendusakti eelnõu ettevalmistamisel konsulteerib komisjon Eurofisciga.

* Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).“

- 4a) Artikli 49 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid ja komisjon jälgivad ja hindavad seda, kuidas käesolevas määruses sätestatud halduskoostöökord toimib. Hindamine hõlmab artikli 36 lõigete 2a–2d ning artiklite 49a ja 49b praktilist kohaldamist. Komisjon kogub liikmesriikide kogemusi, et parandada selle korra toimimist.“

5) XIII peatükki lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 49a

1. Käesoleva artikli lõike 2 punkti b kohaldamisel ja ilma et see piiraks määruse (EL) 2017/1939 artikli 43 kohaldamist, annavad liikmesriikide pädevad asutused Euroopa Prokuratuurile sihtotsingute tegemiseks tsentraliseeritud juurdepääsu järgmisele teabele:
 - a) alates 1. septembrist 2026 kuni 30. juunini 2032 käesoleva määruse artikli 17 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud teave;
 - b) alates 1. septembrist 2026 käesoleva määruse artikli 17 lõike 1 punktides e ja f osutatud teave;
 - c) alates 1. septembrist 2026 käesoleva määruse artikli 24b lõike 3 kohaselt edastatud teave;
 - d) alates 1. juulist 2030 käesoleva määruse artikli 24g lõikes 2 osutatud teave.
2. Lõikes 1 osutatud tsentraliseeritud juurdepääs antakse üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) juurdepääs antakse üksnes Euroopa prokuröridele, Euroopa delegaatprokuröridele ja Euroopa Prokuratuuri keskasutuse kindlaksmääratud volitatud töötajatele, kellel on käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabele tsentraliseeritud juurdepääsu võimaldavate elektrooniliste süsteemide isiklik kasutajatunnus;
 - b) juurdepääs antakse üksnes määruse (EL) 2017/1939 artiklis 22 osutatud pädevuse teostamiseks;

- c) juurdepääs antakse üksnes juhul, kui liikmesriikide pädevatele asutustele on teavitamise eesmärgil ja Euroopa Prokuratuurile sisekontrolli eesmärgil kättesaadavad juurdepääsu auditilogid.
3. See tsentraliseeritud juurdepääs tähendab juurdepääsu kogu uurimist puudutavale teabele ühtse kontaktpunkti kaudu, isegi kui see teave puudutab mitut liikmesriiki.
4. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks järgmise:
- a) tehnilised üksikasjad, mis puudutavad tsentraliseeritud juurdepääsu käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabele, sealhulgas lubatavad sihtotsingukategooriad;
 - b) tehnilised andmekaitsemeetmed, mis vähendavad loata juurdepääsu, uudishimupäringute või kuritarvitamise ohtu, sealhulgas käesoleva artikli lõike 2 punktides a ja c osutatud kasutajate tuvastamine, kasutajaprofiilid, juurdepääsukontrollid ja mehhanismid, millega tagatakse, et iga juurdepääsu andmine seostatakse konkreetse uurimistoimiku ja kasutajaga;
 - c) auditilogi nõuded, sealhulgas iga juurdepääsu andmise seostamine konkreetse uurimistoimiku ja kasutajaga, ning sellele juurdepääsu praktiline kord.
- Esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 58 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
5. Käesolevas artiklis osutatud teabe turvalist juurdepääsu võimaldava taristu ja tehniliste vahendite loomise, käitamise ja hooldamise kulud kannab Euroopa Prokuratuur.

Artikkel 49b

1. Käesoleva artikli lõike 2 punkti b kohaldamisel annavad liikmesriikide pädevad asutused OLAFi sihtotsingute tegemiseks tsentraliseeritud juurdepääsu järgmisele teabele:
 - a) alates 1. septembrist 2026 kuni 30. juunini 2032 käesoleva määruse artikli 17 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud teave;
 - b) alates 1. septembrist 2026 käesoleva määruse artikli 17 lõike 1 punktides e ja f osutatud teave;
 - c) alates 1. septembrist 2026 käesoleva määruse artikli 24b lõike 3 kohaselt edastatud teave;
 - d) alates 1. juulist 2030 käesoleva määruse artikli 24g lõikes 2 osutatud teave.
2. Lõikes 1 osutatud tsentraliseeritud juurdepääs antakse üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) juurdepääs antakse üksnes kindlaksmääratud OLAFi volitatud töötajatele, kellel on käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabele tsentraliseeritud juurdepääsu võimaldavate elektrooniliste süsteemide isiklik kasutajatunnus;
 - b) juurdepääs antakse üksnes olemasolevate pettusekahtluste hindamiseks enne konkreetsete tolliga seotud haldusuurimiste algatamist ja selliste uurimiste läbiviimiseks kooskõlas OLAFi ülesannetega, millele on osutatud määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 1 lõikes 1;
 - c) juurdepääs antakse üksnes juhul, kui juurdepääsu auditilogid on liikmesriikide pädevatele asutustele teavitamise eesmärgil ja OLAFi sisekontrolli eesmärgil kättesaadavad.

3. See tsentraliseeritud juurdepääs tähendab juurdepääsu kogu uurimist puudutavale teabele ühtse kontaktpunkti kaudu, isegi kui see teave puudutab mitut liikmesriiki.
4. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks järgmise:
 - a) tehnilised üksikasjad, mis puudutavad tsentraliseeritud juurdepääsu käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabele, sealhulgas loetelu andmekategooriatest, millega saab sihtotsinguid teha;
 - b) tehnilised andmekaitsemeetmed, mis vähendavad loata juurdepääsu, uudishimupäringute või kuritarvitamise ohtu, sealhulgas käesoleva artikli lõike 2 punktides a ja c osutatud kasutajate tuvastamine, kasutajaprofiilid, juurdepääsukontrollid ja mehhanismid, millega tagatakse, et iga juurdepääsu andmine seostatakse konkreetse uurimistoimiku ja kasutajaga;
 - c) auditilogi nõuded, sealhulgas iga juurdepääsu andmise seostamine konkreetse uurimistoimiku ja kasutajaga, ning sellele juurdepääsu praktiline kord.

Esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 58 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
5. Käesolevas artiklis osutatud teabele turvalist juurdepääsu võimaldava taristu ja tehniliste vahendite loomise, käitamise ja hooldamise kulud kannab OLAF.“

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamise alguskuupäev

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 1 punkte 1, 2, 4 ja 5 kohaldatakse alates 1. septembrist 2026.

Artikli 1 punkti 3 kohaldatakse alates 1. juulist 2030.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja
